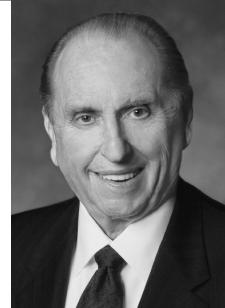

Mai vei Peresitedi
Thomas S. Monson

Loloma mai Vale — IVAKASALA MAI VUA NA NODA PAROFITA

Vakalougatataki ni Bula Vakamatavuvale

“Ia ni da sa vakatovolea e levu na ka, ka da qai vakila na kena caca wale ka vovodea e vuqa na veika vaku-vuravura, sa dau tubu ka levu cake na noda vakavina-vinakataka na galala e noda meda tiki ni dua na ka eda rawa ni dau ravi kina—na itikotiko kei na mata-vuvale kei na nodra yalodina na noda daulomani. Sa yaco meda kila na cava na kena ibalebale meda vauci vata ena itavi, ena veirokorokovi, ena noda taukena vata. Eda vulica ni sega ni rawa me dua na ka ena vakaisosomitaka na vakalougatataki ni isema ni bula vakamatavuvale.”¹

Wasea na Noda Loloma

“Mokota na luvemu ena nomu qoroi koya; ka kaya, ‘Au lomani iko’ vakalevu; vakavinavinakataka koya vakawasoma. Kakua vakadua ni vakabibitaka na kena wali e dua na leqa mai na nomu lomana e dua na tamata. Era gole tani na itokani, era tubu cake na gone, era takali yani na daulomani. E dau rawarawa sara na noda ciqomi ira na tani, me yacova na siga era sa takali yani kina mai na noda bula ka sa qai biu tu mai vei keda na vakanananu ‘vakacava kevaka’ kei na ‘kevaka walega.’ . . .”

“Meda marautaka na bula eda bulataka, vakasaqara na reki ena ilakolako ka wasea noda loloma vata kei ira na noda itokani kei na matavuvale. Ena dua na siga, era

sa na yali yani mai vei keda vakayadua na noda veisiga ni mataka. Meda kakua ni biuta vaka-tikitiki na veika e bibi duadua.”²

Vakaraitaki ni Noda Loloma

“Kemuni na taciqu, meda rokovi ira ka dokai ira na marama watida. Era noda itokani tawamudu. Kemuni na ganequ, ni rokovi ira na turaga watimuni. Era gadreva me ra rogoca na vosa vinaka. Era gadreva na matadredredre. Era gadreva e dua na ivakaraitaki vinaka ni loloma dina. . . .”

“Kivei kemuni o ni sa itubutubu, au kaya, vakaraitaka na nomuni loloma kivei ira na luvemuni. O ni kila ni ko ni lomani ira, ia mo ni cakava me ra kila ni vakakina. Era vakamareqeti. Vakaraitaka vei ira. Kerea na veivuke vua na Tamada Vakalomalagi ena nomuni kauwaitaka na nodra gagadre ni veisiga ena nomuni sotava na bolebole ka dau yaco mai ena gauna vakaitubutubu. O ni gadreva vakalevu cake mai na nomuni vuku vakataki kemuni ena nomuni veisusu tiko.”³

Tukuna na Noda Loloma

“Kivei kemuni na itubutubu, ni tukuna na nomuni loloma kivei ira na luvemuni. Masulaki ira me rawa ni ra sabaya na veika ca e tu e vuravura. Masulaka me ra tubucake ena vakabauta kei na nodra ivakadina-dina. Masulaka me ra bulataka na bula savasava ka

me ra dau veiqraravi vei ira na tani.

“Kemuni na gone, tukuna vei ira na nomuni itubutubu me ra kila na nomuni lomani ira. Tukuna vei ira me ra kila na nomuni vakavinavinakataka na veika kece sara era sa vakayacora oti ka tomana tikoga nodra vakayacora vei kemuni.”⁴

Na Cava E Bibi Duadua

“Ia na veika bibi o ya na tamata era tu wavoliti keda. Eda dau nanuma voli ni dodonu me ra kila ni da sa lomani ira sara. E vola vakaoqo o William Shakespeare, ‘Era sega ni loloma o ira era sega ni vakaraitaka.’ Eda na sega ni veivutunitaka na vosa vinaka se na noda lomasoli. Ia, eda na veivutuni ga kevaka eda sega ni vakayacora na veika oqo vei ira eda lomana.”⁵

Kauti Lomalagi Mai Vakavoleka

“Ia me vakasinaiti na noda veimatavuvale kei na noda itikotiko ena loloma: na veilomani vakataki keda, na lomana na kospeli, na lomana na wekada kei na lomana na noda iVakabula. Ena yaco kina, me voleka cake mai ki vuravura o lomalagi.

“Meda cakava na noda itikotiko me ivakavakacegu me ra na dau vinakata tikoga na lewe ni noda matavuvale me ra lesu mai kina.”⁶

Masu Vakamatavuvale

“Me vaka na levu ni iwasewase vakamatavuvale era sa vakarusai tu e vuravura edaidai, kei na vuqa na veika era vakamareqeti tu mai vakadede ka ra sa mai vakawaletaki tu, keimami sa kerei Kemuni, na Tamai keimami, mo ni vakatautauvatani keimami vata ki na veibolebole keimami sotava, me rawa ni keimami tutaka na dina kei na bula savasava. Na neimami itikotiko me vanua ni ivakavakacegu vakalomalagi, ena loloma kei na veika vakayalo.”⁷

IDUSIDUSI

1. “iVakavakacegu mai na Vuravura,” *Soqoni ena Vuli Veiliutaki e Vuravura Raraba*, 9 ni Fepe, 2008, 29.
2. “Joy in the Journey” (Brigham Young University Women’s Conference, May 2, 2008), <http://ce.byu.edu/cw/womensconference/archive/transcripts.cfm>.
3. “Vakalougaatataki Vakalevu,” *Liaona*, Me 2008, 111.
4. “Me Yacova Ni Da Qai Sota Tale,” *Liaona*, Me 2009, 112.
5. “Kune Marau Ena iLakolako,” *Liaona*, Nove. 2008, 86.
6. “iVakavakacegu mai na Vuravura,” 30–31.
7. Dedicatory prayer for The Gila Valley Arizona Temple, May 23, 2010; in “The Gila Valley Arizona Temple: ‘Wilt Thou Hallow This House?’” *Church News*, May 29, 2010, 5.

VEIVAKAVULICI MAI NA ITUKUTUKU OQO

“Ena vakatovotovo ni kilakila mada, e dau taroga mai na qasenivilu e dua na taro, ka solia vei ira na lewe ni kalasi e dua na gauna lekaleka me ra lesuva tale na nodra rai se vakasama” (*Veituberi, Me iLutua Ni Noda Bula* [1999], 213). Ena nomudou wilika vata vakamatavuvale na itukutuku oqo, kerei iratou me ratou rogoca na ivakasala se vakasama e uqeti iratou. Na lewe ni matavuvale e rawa me ratou kilakila mada na sala me vakalevutaki kina na loloma ena nodratou itikotiko. Vakasamataka mo sureta na matavuvale me ra raica lesu tale na vakasama oqo ena lotu vakamatavuvale ka tarava.

ITABAGONE

Vakabulai Keirau o Nana

Mai Vei Patricia Auxier

Niu se qai yabaki ono, keirau a sarava tiko kei taciqu yalewa lailai nona qito basiketepolo na tuakaqu goneyalewa. Sa biubiu na tamaqu, oti keirau vinakata me keitou sa lako vata kei koya ivale, keirau qai cici muri koya yani ena tau ni uca. Ena neirau sa sega ni kunei koya, keirau sa mani lesu tale ki na valeniqito me keitou lai lako vata kei na tinai keirau, ia ni keirau yaco yani ena valeniqito, era sa lako kece na tu e lomanivale.

Au nanuma noqu a drigita toka na matanikatuba, noqu tovolea me keirau kakua ni tauvi uca kei taciqu yalewa lailai, masulaka tiko me dua me na lako mai. Au a qai nanuma noqu rogoca na kena sogo vakaukauwa na katuba ni neitou motoka damudamu, keirau a qai cici yani ki na vanua a rogo mai kina na rorogo o ya. A qai lako mai vei au e dua na vakanananu matata duadua vagone: a mokoti keirau na tinai keirau “me vaka na toa yalewa sa vakasoqoni ira na luvena e ruku ni tabana” (3 Nifai 10:4). A vakabulai keirau o nana, kau se sega vakadua ni bau vakila na noqu maroroi vakalevu cake me vakatautauvatani mai na gauna o ya.

Ena noqu vakasamataka na nona veivakayarayaratataki vei au, au raica ni bula nei tinaqu e dusimaki au kivua na iVakabula ka sa vakaraitaka vei au na ibalebale me “vakaukauwataka na liga sa wadamele, kei na duru sa malumalumu” (V&V 81:5). A vakararavi vei Jisu Karisito, ka solia vua na “kaukauwa ka ulabaleta na [nona] ga” (“Turaga Meu Na Muri Kemuni,” *Serenilotu*, naba 129).

Tara Cake ni iTikotiko Mamaraу

Evakatututaka o Peresitedi Monson na veigaunisala e rawa meda tara cake kina e dua na itikotiko mamaraу. Vakaraica na itukutuku me kunei kina na veika e rawa vei iko kei na nomu matavuvale mo dou cakava kina kina e dua na itikotiko mamaraу.

Ena veigauna yadua o kunea kina eso na ka o rawa ni cakava, vola sara. Vakasaqara ke lailai me lima na gaunisala e rawa mo tara cake kina e dua na itikotiko mamaraу ka droinitaka e dua na vale ka dou tiko kina vakamatavuvale.

© 2011 mai na Intellectual Reserve, Inc. Dodonu kece e taqomaki. Tabaki e Amerika. Vakadonui me Vakavalagi: 6/10. Vakadonui me vakadewa: 6/10. iVakadewa ni *First Presidency Message, August 2011*. Fijian. 09768 858

iSoqosoqo ni Marama Savasava

Vulica na itukutuku oqo, ka me veivosakitaki vata kei ira na marama o sikova ena kena gauna donu. Vakayagataka na taro me vuakea na nomu vaqaqacotaki ira na marama ka cakava me sa tiki kaukauwa ni nomu bula na iSoqosoqo ni Veivukei.

Avakavulica vakaoqo o Eliza R. Snow, ikarua ni peresitedi raraba ni iSoqosoqo ni Veivukei: “O Paula na iApositolo a vosa ena gauna e liu me baleti ira na marama savasava. Sa ikoya na noda itavi vakayadua meda marama savasava. Me tu na noda inaki cere, kevaka eda sa marama savasava. Eda na vakila ni da sa kacivi meda vakayacora na veitavi bibi. E sega ni dua e vakuwai mai kina. E sega ni dua na marama e tu duadua tu, ka sa rui qiqo na maliwa e tiko kina ia e rawa me cakava e dua na cakacaka levu ena kena tauyavutaki na Matanitu ni Kalou ena dela ivuravura.”¹

Kemuni na marama, e sega ni da tu duadua ga se me qiqo na maliwa eda tiko kina. Ena noda ciqoma na isolisolni itaviqaravi ni iSoqosoqo ni Veivukei, eda sa yaco meda tiki ni dua na ka a vakamacalataka o Josefa na Parofita me dua na isoqosoqo “wasei tani mai na ivalalava ca kecega vakavuravura—digidigi, ituvaki dodonu, ka savasava.”²

Na isoqosoqo oqo e vupei keda ena vakaukauwataki ni noda vakabauta kei na tubu cake vakayalo ena kena soli vei keda na veiwaitaki, veiqraravi, kei na madigi ni veivakavulici. Ena noda veiqraravi e vakaikuritaka na noda bula ki na dua na ivakarau vou. Eda toro cake vakayalo, kei na noda vakila na

ka eda taukena, ivakatakilakila, ka vakalevutaka na keda yaga. Eda kidava ni inaki taucoko ni ituvatuva ni kospeli sa ikoya me vakarautaka na madigi vei keda meda yacova na taucoko ni noda rawa ka.

Na iSoqosoqo ni Veivukei e vuakea na noda vakavakarau meda ciqoma na veivakalougaatataki ni valetabu, na kena rokovi na veiyalayalati eda cakava, kei na noda vakaitavi ena inaki kei Saioni. Na iSoqosoqo ni Veivukei e vuakea na vakalevutaki ni noda vakabauta kei na buladodonu vakatamata, vaqaqacotaka na matavuvale, kei na nodra vakasaqarai ka ra vupei o ira era gadreva tu.

Na cakacaka ni iSoqosoqo ni Veivukei e savasava, na kena vakayacori ena bucina na bula savasava kivei keda.

Silvia H. Allred, imatai ni daunivakasala ena mataveiliutaki raraba ni iSoqosoqo ni Veivukei.

Mai na iVolanikalou

Lako Yani 19:5; Same 24:3–4; 1 Cesalonaika 4:7; Taito 2:3–4; Vunau kei na Veiyalayalati 38:24; 46:33; 82:14; 87:8; Moses 7:18

Mai na Keda iTukutuku Makawa

Ena nona vosa tiko kivei ira na iSoqosoqo ni Veivukei ni Marama e Nauvoo, a vakabibitaka kina na Parofita o Josefa na bula vakalou, ka vakamacalataka ni nodra yaco

me ra makare sese ka savasava na marama, era na vakaraitaka e dua na veivakayarayaratataki e vuravura. A vakamacalataka: “Na yalomalu, na loloma, na savasava—oqori na veika ena vakalevulevui iko. . . . Na iSoqosoqo oqo . . . ena soli vei ira na kaukauwa me ra liutaki ira na ranadi ena kedra maliwa . . . O ira na tui kei na ranadi ni vuravura era na lako mai ki Saioni, ka ra mai veisiko.” O ira na marama lewe ni iSoqosoqo ni Veivukei era bulataka na veiyalayalati ka doka na ivakaro sega walega ni o ira na tamata vakaturaga, ia “kevaka ko na rawata tiko mo caka dodonu,” yalataka o Josefa vei ira na marama, “era na sega ni tarovi na agilosimera mai nomu itokani.”³

Ena nodra vakaitavi na marama ena cakacaka ni veiqraravi kei na veivueti kivei ira na tani, sa yaco me ra savai yadua vakaiira. O Lucy Mack Smith, na marama tinana na Parofita, e wasea na vinaka e rawa ni rawata na iSoqosoqo ni Veivukei: “E dodonu meda veilomani, veikauwaitaki ki na tamata yadua ka veivakavulici, ka meda na laki tiko vata kina e lomalagi.”⁴

IDUSIDUSI

1. Eliza R. Snow, “An Address,” *Woman’s Exponent*, Sept. 15, 1873, 62.
2. Josefa Simici, ena *History of the Church*, 4:570.
3. Josefa Simici, ena *History of the Church*, 4:605, 606.
4. Lucy Mack Smith, ena *Relief Society, Minute Book Mar. 1842–Mar. 1844*, vakacurumi ena Mar. 24, 1842, Valeniwilivola ni iTukutuku Makawa ni Lotu, 18–19.

Na Cava Meu Cakava?

- 1.** Meu vupei ira vakacava na marama au qarauni ira tiko meu teivaka ka rawata kina na “inaki vakacerecerei”?
- 2.** Na cava au rawa ni cakava tiko ena noqu bula me rawa kina ni bula “digitaki, ituvaki dodonu, ka savasava”?

Me baleta na ikuri ni tukutuku, lako ki na www.reliefsociety.lds.org.